

Den kulturelle skolesekken

Kommunal handlingsplan for Moskenes kommune

2012 - 2016

Hva er den kulturelle skolesekken?

I forbindelse med framlegging av Stortingsmelding nr 8 (2007-2008); ”Kulturell skolesekk for framtida”, er det gjort kjent at *Den kulturelle skolesekken*” har gått fra å være et prosjekt til å bli en obligatorisk del i norsk grunnskole. Skolesekken skal også utvides til å omhandle videregående skoler. På sikt, er det også signaler som tilsier at også barnehagene skal med.

Den kulturelle skolesekken i Nordland, heretter kalt DKS, skal bestrebe å ha et innhold som ikke bare gir næring til framtidig erindring hos alle de som deltar, men også å åpne sansene og bevisstheten slik at det gir grunnlag for tenking – og bevisste valg.

Den kulturelle skolesekken skal legge til rette for at elevene får lettere tilgang til, kan gjøre seg kjent med og få et aktivt og positivt forhold til kunst og kultur av alle slag.

Den kulturelle skolesekken skal forankres i eksisterende læreplaner for grunnskolen og videregående opplæring. Den generelle delen av læreplanen skal legges til grunn, der skolens ansvar for disse oppgavene er fokusert.

Viktige elementer i Nordland fylkes beskrivelse av DKS er:

Kulturarv – kultursituasjon - kulturendring

Staten kategoriserer skolesekkens innhold med følgende formuleringer;

Det understrekes sterkt at alle dimensjonene skal ivaretas.

DKS-organiseringen er likt lagt opp i hele fylket. Fylkeskontakt i Nordland Fylke, Astrid Arnøy, har kontakt med kommunekontaktene. Kommunekontaktene tilrettelegger, koordinerer og rapporterer innen egen kommune. På produsentsiden har vi fylkesprodusent og produsentene hos de kunstersammenslutningene DKS Nordland samarbeider med. Eksempler her er Nordnorsk kunstsenter, MiN i Narvik etc. Utøverne er profesjonelle utøvere innenfor ulike sjangere i kulturfæren. Mottagerne er alle elever i grunnskolen i Nordland. Etter Stortingsmeldingens bestemmelser, vil også videregående skoler bli innlemmet i DKS fra neste skoleår.

Fra stortingemeldingen refereres det følgende viktige punkter som en bør merke seg:

OVERORDNEDE MÅLSETTINGER FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN:

- 1 å medvirke til at elever i grunnskolen får et profesjonelt kulturtilbud og å legge til rette for at elever i skolen lettere skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst – og kulturuttrykk av alle slag
- 2 å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolen sine læringsmål

MÅL OG PRINSIPP FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN:

- 3 Elever skal få møte profesjonelle aktører fra kultursektoren
- 4 Både kulturpolitiske og opplæringspolitiske mål skal ligge til grunn for ordningen
- 5 Målet med DKS skal ta hensyn til og tilpasses læreplanverket for Kunnskapsløftet
- 6 DKS skal ikke være en erstatning for estetiske fag i skolen, men komme i tillegg til disse

- 7 Kunstnere og kulturarbeidere skal ikke erstatte lærere, men være kunst og kulturarbeidere fullt og helt
- 8 Lokalt og regionalt handlingsrom skal sikre egeninnsats, forankring og entusiasme

OVERORDNEDE MÅLSETTINGER FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN:

- 3 å medvirke til at elever i grunnskolen får et profesjonelt kulturtilbud og å legge til rette for at elever i skolen lettere skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst – og kulturuttrykk av alle slag
- 4 å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolen sine læringsmål

MÅL OG PRINSIPP FOR DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN:

- 9 Elever skal få møte profesjonelle aktører fra kultursektoren
- 10 Både kulturpolitiske og opplæringspolitiske mål skal ligge til grunn for ordningen
- 11 Målet med DKS skal ta hensyn til og tilpasses læreplanverket for Kunnskapsløftet
- 12 DKS skal ikke være en erstatning for estetiske fag i skolen, men komme i tillegg til disse
- 13 Kunstnere og kulturarbeidere skal ikke erstatte lærere, men være kunst og kulturarbeidere fullt og helt
- 14 Lokalt og regionalt handlingsrom skal sikre egeninnsats, forankring og entusiasme
- 15 Elever med nedsatt funksjonsevne skal sikres møte med profesjonell kunst og kultur.
- 16 Skolene skal være informert om innholdet i tilbudet og hva som er nødvendig å legge til rette for arbeidet.
- 17 Den kulturelle skolesekken (DKS) er etablert som et varig tiltak i den enkelte skole og kulturinstitusjon og skal omfatte alle grunnskoleelever i landet
- 18 DKS skal sikre elevene gode møter med profesjonell kunst og kultur. Kunst og kulturproduksjoner må kvalitetsikres innenfor faglige, profesjonelle rammer
- 19 Elevene skal sikrest et regelmessig tilbud med stor bredde i kunstneriske og kulturelle uttrykksformer. Hele kunst og kulturfeltet skal være representert i DKS. Kulturelt mangfold skal være en naturlig dimensjon i DKS.
- 20 Det er viktig med en god dialog mellom kultursektoren og opplæringssektoren. Opplæringssektoren med skolene og deres eiere har ansvar for å legge til rette for å legge til rette for kunst og kulturopplevelser i skolen og sette DKS i sammenheng med den generelle delen av lærerplanen og de ulike fagplanene. Skolen skal sikres at det blir gjennomført for -og etterarbeid.
Utformingen av den kulturelle skolesekken må i første rekke foregå lokalt, i den enkelte kommune, og med den enkelte skole og kulturenheten som samarbeidspartner.

Organisering

Alle skoler må ha en kulturkontakt. Ettersom vi bare har en skole i kommunen, er denne oppgaven lagt til rådgiver ved Sørvågen skole.

Hva er en kulturkontakt, og hvilke oppgaver har denne?

Funksjonen innebærer å være skolens ressursperson og bindeledd mellom DKS-utøverne og skolen. Gi skolens ansatte den nødvendige informasjon, og tilrettelegge for utøverne, samt sende inn evaluerings skjema etter besøk/forestilling.

Nordland fylke har utarbeidet en håndbok for kulturkontakter.

Lokalt:

For å samordne og utvikle tiltak i Moskenes er det en gruppe sammensatt av:

1. Kulturkontakten
2. Etter behov: Kulturskolerektor, museumsbestyreren ved Norsk Fiskeværsmuseum, biblioteksjefen.

Fylke:

Moskenes kommune har også et nært samarbeid med Nordlandsfylkeskommunen og tar imot tiltak som er utviklet der. Fylket får statsmidlene og distribuerer 50 % av midlene til kommunene og bruker resten på tiltak som sendes rundt til kommunene på turneer samt støtter kunstverksteder som kommunen kan søke om å få dekt.

Innhold

Den kulturelle skolesekken har flg. innhold i arbeidet:

Musikk Nasjonal aktør for musikk i Den kulturelle skolesekken er Rikskonsertene. Lokale og regionale produserte konserter og musikk verksteder er også omfattet under musikk.	Visuell kunst Det visuelle kunstfeltet omfatter billedkunst, kunsthåndverk, arkitektur og design, eller kombinasjoner og varianter av disse.
Scenekunst Betegnelse scenekunst omfatter teater, opera og dans. Opplevelsesbasert scenekunst og verksteder/kurs er med i Den kulturelle skolesekken.	Film Det å lage og jobbe med film og media samt opplevelses basert, det å se på en film, er omfattet under film.
Litteratur Den største aktøren for litteratur i Den kulturelle skolesekken ved siden av biblioteket er Norsk forfattersentrum.	Kulturarv Kulturarvfeltet omfatter samarbeid med museum, vitensenter, arkivinstusjoner og kulturminneforvaltningen. Også religiøse instusjoner og frivillige organisasjoner som arbeider med historie og kulturminner er viktige ressurser.
Kunstarter i samspill Kunstarter i samspill omfatter variasjoner og samspill blant de øvrige uttrykk samt andre kunstarter som ikke lar seg fordele på de øvrige kategorier.	

Retningslinjer

Moskenes kommune har lagt opp til flg. retningslinjer for arbeidet med Den kulturelle skolesekken:

- 1 Alle grunnskoleelever skal få oppleve tiltak fra hver av de 6 områdene musikk, visuell kunst, scenekunst, film, litteratur og kulturarv minst 3 ganger i løpet av sin skolegang – minst en gang på småtrinnet, mellomtrinnet og ungdomsskolen.
- 2 Tiltak planlegges og prioriteres med utgangspunkt i øvrige mål samt i skolens læreplan/virksomhetsplan. Ved Sørvågen skole er spesielt disse ønskene kommet fram (i tilfeldig rekkefølge):
Dans, Toving, Design og teknologi, bruk av lokale kunstnere, skriveverksted, film, foto, stein, bein, profesjonell hjelp til utsmykning, lokalhistorie, fjæra, bruk av Norsk Fiskeværsmuseum, musikkspill, lage musikk ute, is-skulptur på 1000-årsstedet, samarbeid med kulturskolen, arbeid med skinn, sponarbeid, never, knuter, keramikk (og utstyr til dette)
- 3 Tiltak kan tas imot fra fylkeskommunen, rikskonsertene og ryggsekkproduksjoner og arrangeres i samarbeid med lokale kunstnere, kulturinstitusjoner og med lokale krefter.

Handlingsplan

Handlingsplan rulleres årlig for kommende skoleår. Disse utarbeides og behandles i samarbeidsgruppen for DKS, men vil legges frem for HKO årlig til orientering. Handlingsplanen er lagt opp med tabell (kunstformer på venstre kolonner, og skoletrinn på radene) der tiltak for kommende skoleår kan plottes inn. Planen følger retningslinjene for innholdet om at alle elever skal få oppleve tiltak innenfor feltene 3 ganger i løpet av skolegangen. Dette gjør det mulig for oss å sikre at alle får et jevnt og variert tilbud. I praksis er ambisjonsnivået mye høyere ettersom vi ønsker å gi alle elever et variert tilbud på alle feltene hvert år. Fremlagte fireårig plan er retningsgivende for fokuset i arbeidet i kommende år men er veldig fleksibelt ettersom vår erfaring med arbeidet tilsier at fleksibilitet gir oss best resultater. Det er satt opp årstall for hvor fokuset skal være på kunstområde samt alderstrinn.

Handlingsplan for Moskenes 2012 – 2016

	Småtrinnet 1-4	Mellomtrinnet 5-7	Ungdomsskolen 8-10
Musikk	Hvert år	Hvert år	Hvert år
Visuell Kunst	12/13, 15/16	13/14	14/15
Scenekunst	14/15	12/13, 15/16	13/14
Film	14/15	13/14	12/13, 15/16
Litteratur	12/13, 15/16	14/15	13/14
Kulturarv	13/14	12/13, 15/16	14/15
Kunstarter i samspill	div.	div.	div.

Noen tiltak/temaer er fastsatt hvert år for forskjellige aldersgrupper. Dette for å sikre arven av lokalhistorie, blant annet i samarbeid med Norsk Fiskeværsmuseum. Detaljer på disse prosjektene kan finnes i de årlige handlingsplanene og museumsplan for samarbeid med skolen.